

Ltk. 1457

Letterk. hs. № 1457

21 bl

11 Brieven aan A. P. Kruseman
van J. Pan.

J. Pan

15 Oct. 1860

Ophelder aan Den Haag

Dr. H. B. A. H. C.
d. C. T. G. W. M.

Hoorne 25 Oct. 60

~~Verl. Reg. Adressen~~
**NED.
LETTERK.**

In lang hiebbin wij niets van elander vernomen, voorleden jaer was ik vliegend te Haarlem, in trachte een berook te geven, maar vond er niet. Later in het na-jaer overviel mij een lange, bele-keijke ziekte, eerst met den na-winter kon ik mij enigzins her-steld achter, maar sedert lyd de byna onophoudelijke aan mijne onde rematische kwaal, doordat het my onmogelyk was, om de stad te verlaten. Des te meer verlies van mijn loon de Zeeofficier duikt mij ook zeer. Moge mijn leeuw ver-lengd worden, dan hoop ik u te zien, en aldann over een kleine letterkundige zaak met u te spreken, als het my gelukt, dit in deser winter tot stand te brengen.

Ter overlijden van Prof. Prudens
van Quijse heeft ook mij, voor wie
hij zeer welwillend en vriendelijch appelle-
erde was, een leed gedaan. Voor zijn
overlijden is de belofte onvervuld geble-
ven, om mij de Nomina van de Een-
draagt, in welke hij telkens voor uitga-
garn afflarijnen aan den uitga-
R. aankondigende, te zenden. Twee of 3
Nomina kreeg ik, onder anderen een,
waarin een open brief aan mij. Die
aankondiging is zeker in 1856 albe-
gonnen, of ze nu geleide uitgaven be-
vatten, is mij onbekend. Indien
die jaargangen in 86, 87, 88 in
uw bezit en onder u bereik zijn,
zoude ik deze garantie ons doorbre-
ngen en van te voor hoorde tyd ont-
vengen, ik weet geen anderen weg.

Met de meeste begroeting
van u W.M. Bilderdijk

S. Schröder

L.L.B. 1757

maar een ander in Altalum, II. 7. Evenwel is de vierde regel:

En met een lief gesprek de vrouwen te vermaken,
kennelijk ontleend aan het door ons aangehaalde III. 63.

Inter foeminas tota qui luce cathedras
Desidet, atque aliqua semper in aure sonat.

(74) Bij verbetering onzer aanteekening merken wij
aan, dat de navolgingen van het *Percigilium V.* door
Ramler en Bürger bekend zijn, even als die van onzen
landgenoot Mr. M. C. van Hall, welke reeds vroeger
dan die van Bilderdijk was vervaardigd, eerst opgeopen-
men in de *Bijdragen van Feith en Kantelaar*, nader in
zijn *Valerius Messala Coreinus*, I. 51. Verg. ald. de
aant. bl. 194 en het *Berigt* in gemelde *Bijdragen*.

M. J. Bauf
19 Junii 1861
Opstellen

Hilversum
Kunsonen.

Noorn 19 Junij 61

Hilversum.

Lang geleden sprak of schreef ik u over een kleine letterkundige onder-
neming, maar tot heden was ik niet
in de gelegenheid, om mondeling u
daarover te onderhouden. In '59 was
ik maar een oogenblik te Haarlem,
en voorleden jaar in het huus niet.
Door langdurige ziekte en heel
droevig verlies mijner vrouw heb
ik daast dit ^{jaar} mijn arbeid en studie hem-
men moeten. Thans hoop ik echter
in Augustus te Haarlem te komen, en
u dan te ontmoeten; maar vond tot
goed, dat vooraf aans te schrijven, daas
ik niet weet, of 't de zake eindelijk
onderneem. Tij is elke. Gedurende
mijn verblijf te Assen gaf ik ettelijke
stukken aan den Drent. Almanak,
zoo lang die bestond. Steeds was mijn
plan, om die later bijeen uit te geven.

niet in zijne *Deliciae poeticae* opgenomen, zoo als Prof. Peerlkamp aanmerkt in zijn werk over de Nederlandsche Latijnsche dichters, bl. 560. Evenmin zijn die versen van B. in zijne werken herdrukt. Zij behooren zeker tot zijne beste, en men staat verbaasd, dat de dichter zijn Latijnsch voorbeeld zoo nauwkeurig op de sier-
lijkste wijze in onze taal kon overgieten. Het eerste
stuk van Mr. M. C. van Hall vindt men ook in zijne Ged.
I. 132, en de beide van Mr. Wiselius in zijne *Mengel-*
Tooneelpoezij, I. 158. Vroeger plaatsten wij reeds
gedeeltelijk deze aantekening in onze *Nalezing op*
Glinde man's Lijsten in de *K. en L. bode* v. 1852 No. 22.

(55) B. laat zich in zijne aantek. op dit dichtstuk bl. 105 weder over zijne wijze van navolgen uit. Meer-
dere plaatsen hierover zie men in de aantek. op onze Voorlezing in de *Aanwijzing*. Hij geeft hier op nieuw

Want ik heb aan die papieren kindertjes te veel moeite besteed, om ze aan de vulgariteit prijs te geven. Thans zijn ze door mij vengewerkt en zeer verbald. De titel zal moeten zijn:

Kleine opstellen betrekkelijk over geschiedenis, oudeheden en mythologie van Drenthe.

Volgens mijne wassing zullen die stukken te zamen, gedaan te volstaan, moeten letter als envoegsfragment, als de aantrekkeningen met directe letters gedrukt worden, als de tekst, waarop om goede redenen zeer geweld doudedijns. Bij voorkeur zoude ik die uitgave onder een patroonaat doen, desvoorts bij instemming, als u dit beter acht. Mijn arbeid is te bekend, maar verkiest. Op enige almanakken wou ik te zien. Zal ik u die zenden. Mijne hoge jaren (77) maken het raadzaam, de zaak nog dit jaar af te doen, schouw mijne copie, zoog goed als gereed is. Hebt de goedheid mij

met een paar woordjes van opeen te melden. Met de mij te hoogachtung noemde u mij

W. E. de Groot

3

W. J. Pan
Hoorn
• 8 Sept. 61
Opera

Hillegom
N. Chirman

Hoorn, 8 Sept. 61

Well doelteoor'

Hierneus mijn H.D., dat ik na mijne thuiskomst nogmaals voigzindig heb doorgeraden. Bij die onvertrouwde levens op mijnen hoogen ouderdom had ik geen rust voor dat het in mijn handen was. Daarom lag ik het drukken eerst in October begin. Moet ik komende te vallen, eer het werk is afgedrukt, zoo gelijk dan verder de proeven te zenden aan Dr. C. A. Abbing, Rector van het Gymnasium aldaar. In onenplaats voor mij bestemd moesten dan gezonden worden aan mijne schoonvrouw G. H. Bast, Secretaris der Stad Hoorn.

Bij mijn vertrek uit Haarlem heb ik het portret van Pierrardt in een convert voor blachtergelaten. Na afloop der zaak ontving ik dit gaarne terug. Ik meen, dat hierin plan was om het op den gegraveerde titel te plaatzen, zoo als b.v. dat van Pierto voor de hektenporocaden van Scheltman.

Het voorwerk, titel & zend ik later. De volgorde der stukken is volgens de jaartallen van den Dr. S. Alm., waarin ze vroeger waren geplaatst. Bij zijn mijn eigendom, daar ik het kopje hecht behouden heb, en ook geen horaridum heb genoten. Gefullt wil denken, om de aantekeningen met denzelfden letter als de teks te laten drukken, anders worden ze door weinigen ingezien. Ik ben dan zeer op gesteld. De spraak blijft, dat ik van U ontving vijftwintig exemplaren op best papier en gebonden, die echter niet zal uitdeelen, voordat uwe commissie exemplaren in handen uwer corresponderen- ten zijn, om het debiet niet te gehan- den. Ik wacht u dan hiervan ^{bij}zijt.

Vroeger maakte ik U opmerk-zaam op het herdrukken van het schoone boek van Mr. Boogaerts over de uiterlyke wijsprekenheid. Wil hij er niet aan? Mij dunkt, in ons land wemelt van redereijken, is het een goede zaak.

Kunt U het humoristische werkje van D. Cintius niet uitgeven, door M. C. v. Hall aangeprozen. Daar schreef ik U daarover.

Met de meeste hoogachting
noem ik mij

W.M. Edendorp

Verzoek met een enkel woord breigt van de ontvangst deses.

5.

Willde U

A.C. Kuijsemans.

Avenhorn -

bij Hoorn 10 Oct.

Willde U

Heden ontving ik uw brief met de proof. De titel volgt hier achter. Later komt een voorrede of opdracht. De proof zal in tot Hoorn worden geronden, dinsdag den 15 hou- de daar tegen in wacht een nadere proof met dese tenu.

Met uw gewaller begroot ik de uitgave der pochebed. De Mr. Boogaerts doet wel zijn werk algemeen bindelenbaar te stellen.

Met de meeste hoogachting
deses

W.M. Edendorp

De schikking van den titel, de grootte des letters, kapitaal of niet kapitaal etc, laat ik aan het beter oordeel van U en den lithograaf over.

6.

Mr. J. Pan
Haarlem
10 Oct 1861
Opstellen

Mr. J. Pan
Haarlem
30 Oct 1861
Opstellen

Den Mr. A.C. Kuyper.

Noorn 30 Oct. 61

Middelbaar voor!

Mijn gewone kwaliteit heeft mij deze dagen weder bezet, van daer dat eerst heden de eerste proef van blad 3 haarmee geaat, waauw, de meer geruime proef verwacht. Blad 5 kom ik van te ontvangen. Ik verrook de proeven op bitter papier te onthangen, het valt moeijelijk uit en de staalpen daarop te schrijven, ook had ik gecuime die runderen brieven, als dat niet doet bitter papier Zoo uitkomt. De inkt is ook wat bleek en vele letters vallen niet.

Terwijd ik verbaast door het fraaie smaakvolle proef totelblad, het kopje is erg fraai, of het koper gravure was, ook die letters. Een paar aanmerkingen hier achter.

* Gaane wil ik later drie exemplaren doen titel-

Het spijt mij U eenigmins te langer te moeten stellen. Het lichter niet na om in Nov. den druk te voltooien, want de correctie kost velen moerte. En jaas gebroden ring

in de nieuwe bewerking derer opstellen aan. Daarom liefs op gang, daar ontvalt mij op een mijne lieve vrouw. Van lag alles. Eerst met trotschap blyvende ik eenigzins uit mijnen doffen toestand, maar gecep nu mit hauch dat het werk weder daan, en sond daarin, conchheit dame affleeting. Eerst mit juich had de liet af. Maet steeds woude ik niet lang stil gewoel, dat ik mocht staeron, ob het voltooid was. Die angst hief op der rauwheid van den stijl, voer al der drie eerste stukken, houde in kleinvaders vrelenigen in vloed geluid. Dat woude sin by de prover, langzaam verhoedt en een landig vriend hoocht hem noemens. Het sal te ook aangevraagd zijn, dat het papieren kind so mogelijk wordt opgedrukt. Er mag geen bioddelen dast worden, niet geyven. Ge moet dus geduld gehadt hebben, met een ijzer voor Januarij heoren het schrijf niet van. Stegel loopt Zoo ja hent. Evenwel, als de wet woden klaar syn, dat het misse volgende kleine stukken, die meer bewoedhaafden, wel wat wonderiger gaan. Volg zeal gehad

met deze wolen gevulde urden. Hierop heb belang by spouw. Met de meeste hoogachtung noeme ik mij W.M. Radde
wie is die blyvoort 35 M.
en blyvoort

Aanmerking op den titel

De regels met de letters schrift wenst schrif te staen — behalen myn naam.

Want mijn voornaam J. ontbrekt de titel.

Die titel ontbrekt ook onder van achter Medicijn (ondervan)

In Johan schijnt de J wat klein, on de H schrif te staan.

1. Wat het uitmuntende portret aangeeft, vergunne de karstenaar mij in oewriging te geven, of het welkien niet te regt is en meer te geboren. En moet zijn volgen, dat coöpponabelijk portret dat weder hierby terug gaat.
2. of de hals onder de haren niet te donker is? En heeft die ogen niet
gegaan zwart des om. By Holte
stijl komt het strokenhoofd meteen
halftint uit, en dat geest een
aangename broeking.

Mr. Joh. W.M. Radde
Hoorn 5 Nov. 61
5 Nov. 1861
Span

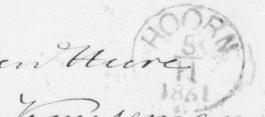
Attn 5 Nov. 61
Welbel Heer

Mijn brief mit den profieltitel almoechte de pr. Antwerp 24t 26 geworden syn. Nu was ik daegelyks wachttende blad 3 met de correcties, daas dit nietblift, begin ik te vermoeden dat het op de post Zork is opgemaakt, en moede te uit te moeten schrijven. Het zoude mij een leed kom, als dat Blad word vermist, en de moede daarvan besteed.

Als die proef mi heden avond niet komt, gaat dare op de post. Ik schryf by voorraad.

Met de meeste hoogachtung
Blyvoort W.M. Radde
35 M.

Willeweten Utrecht
A. J. Kruseman
Gothanlaan
Haarlem

M. G. Bayot
g. Don P. B. S.
30 Nov 1861
Opusca

Noorn 30 Nov. 61

Willeweten Utrecht

Nog altijd wacht ik de gevraagde proefbladen 6 en 7. Het blad 8 nu liegt bij mij gereedgeeld, maar ik houd er op, tot dat ik Bl. 6 en 7 benkomen, om geene verwarring te veroorzaken; ik ben ^{nu} over 6 en 7 en ga dus ongerust op daaronder schrijf ik. Bl. 10 is bij mij in behandeling, en het 8^e werk sondas ik u altijd 10 dagen geleden, waarvan 1 bij uw afwezigheid, uw Secretaris mij de goede ontvangst heeft bewezen. Met de meeste groetachtig blijft ik
M. W. Colander

102
Wet Eelken *mevr.*
A. C. Kraijer
Wet Eelken
Postkantoor *TRM*
Haarlem

Mr. J. van
Haaren
6 Dec 1851
spullen

Wil heel heel!

13.
Gisteravond ik Blad 7, om af te drukken, en Blad 8 en 9, om een studie proof te bekomen. Even daarna ontving ik het Voorwerk, dat met Bl. 10 wilden seal zondelen, maar vooraf was gevoegd een schoon blad van vel 5. Is dit een toevalligheid? Ik meende, u dat te moeten vragen.

Het was mij aangenam, uit meer geïncl. te vermenen, dat de zaak nu spoedig zal aflopen. Het leunde mij, om ledens, bijzonder aangenam, mij, als uiterlijk in de eerste week van Januarij aan de RAI tydendien, in de Kal elk sij exemplaar kon overgezonden. Daardie kunnen nadere men. Ik zal u dit wel nader verfiden toeel ophelderen.

Bij weten, zond ik Bl. 8 en 9 na de ontvangst, spoedig terug.
Met de meeste lieve aandacht
voornith mij gedachters
Hoorn 6 Dec. 61.

J. van
Haaren

Willedeken Hefte
A. C. Kruseman
Boekhandelaar
Haarlem

M. J. Jan
Hoorn
1861
Open

Willedeken Hefte
A. C. Kruseman

Waarde Heer Kruseman

"Beter iets dan niets" "Gives
een half ei dem een ledige
elop" Zieder onre Vorrader.
Shal ik ons gemaan morgen
achthonderd te houft lieden uwe even
bij mij tien en quaf in werk
wil mijner 77 jaren, de hup
niet op, in halmer tyd enig
rustig met ic in ons huys
hant te bewerken. Mijne
vriendelijke groete aan uw
vrouw, ind wie ik heden mag
eene aangenome kerkin heb
gemaakt. Augoorten

T. T.

Zaterdag
avond

A handwritten signature consisting of stylized initials and a surname.

Mr J. Pan
10 Dec 1861
open

W. B. G. Haar
A. C. Chausman

Hoorne Dec. 61

Welbedeeld Heer!

Eindelijk verzend ik heeden. Blad
10. en aftrekken met heel voor-
week. Ik dank God, dat ik zulks heb
mogen beleven. Mijnheem komot hier
was ik voornemens en bestond de hand
aan te slaan, maar mijne duere
gezelleden en een lang ziekter
met andere omstandigheden, heb-
ben dit ingesien en onmogelijke gemaakt.
Eindelijk ben ik in Februarie aan begon-
nen, en niet tot op de stelling van alle
tot July er aan gewoest. Mijn re-
gedachte stemming had op mijne
redactie veel eenvoud, in volgorde, maar
zalts is bij de correctie der proeven
voldig verholpen, 200 als 11 is gebleken.
Dit laatste week was mij pijnlijk
in het taren op de proefbladen heeft
mijne oogen, gien goed getdaan. Nu,
de arbeid is vervaagd. Als ik zoö blijf,
uit gedurende letterkundige onderzoeken,
niet gehed afnemen. Vol ditmaal
heb ik er mij goed bij bevonden,
om de proefbladen, na de correctie,

sen, maar jongeren, die zoö aan mij
gehocht waren, staan ik trouw na.
Hij was een man van zeldzaam en
veel omvalende kennis. Hij was
zeer voldaan over uw honorarium
van mille.

Hij moet ik eindigen, niettemin
te hoogachteng normaal niet

W.M. de Vries

53/II

Vervolgoen mijn antwoord welletje.
Goudenberg komt niet gebukt.

München is het u bekend, 200 niet,
kan het u genoegen, doen dit te verne-
men, ook in uw belang. Onder
genoeg mijnen vriend van Den Haag
dat geleerde Engelschen van
zijne kennis, maar liegen in onze
letterkunde, en o.a. de camera obscu-
raen, endat Prof. Müller een cargo-
soen Nederd. boeken naer London
had geronden. Hoe veranderde toch de
tijder. Een paar jaren geleden schreef
de Dr. Remond in het geslag zijner red
naar London (in de Tijdschrift), dat de
voornaam boekhelen, alles Murray
geheil onkundig was van het bestaa-
cenes Sedentandsche letterkunde!

overlied te lezen, dan liever weinig gebreken of mistellingen ontgaan., maar dat zoude ik bij die zovele proefbladen onmogelyk zijn. Ik verzoek te mits, dat de exemplaren gebonden en gereed zijn, te zenden (alles franca) of per boekhant. bel) zoodra ze gebonden zijn.

een ex. Prof. Tijdemans.

En aar. Prof. De Ruy, ieder afzonderlyk, de geleide brieven van biernummers, om in de pakjes te sluiten.

Verder iets later, per boekhandel, als ge u commissie exemplaren voorzondt, te zylyp, tien exemplaren naar Leiden, aan het adres van Dr. J.T. Bodel, Gijenhuis op het Pleinburg te Leiden, wier ik hiervan komst zal geven. Als gelijc daar.

Eindelyk per boekhandel den Dr. Bodel er bij te voegen een los titelblad voor zylke verzameling, thansch en voor cartons (dema. is zo'n dja)

Eindelyk per boekhandel twee exemplaren naar Rotterdam - aan het adres van Dr. A. de Jager in den Oppert, wie ik vooral schrijven.

Ik verzoek u volgens stijl aan de binnenrijde van den band, over den titel, bierman, een etiquette te laten.

plakken, welke in een ovaalige lier nevens gaan.

Verder de overige exemplaren Zal ik per boekhandel wachten, als ge uw commissie exemplaren aan uw correspondenten. Gebr. Vermande Senft, ook met bijvoeging van een paas losse titels. Ik kan lang niet tot, maar dit is 200.-

* Bij 16 bent nog het oude Portret van Peccat, dat ik u terug zond by revisie van den totel.

* Bel de goedheid, mij te informeren van daer dat de exemplaren door u naar Leiden en Rotterdam worden gestuurd of weerdern, en mij op te geven, wat door u is uitgeschoten.

Mij dunkt, dat ik udeeling honoraarium heb verdient in papier, wel geen bankjes, muntjes of colijfjes, maar boekwiel, niet meer 200 rijker voorwaad, b.v. drie exemplaren van uw Don Quixote, dan kon ik mijne beide mede correctors maximaal een blijke van coherentie voor hunne moede gegeven, maar zijn de tyden wou u te ongenoeg - bent u hier in...

Bij den Quijote denk ik niet veel moed aan mijnen jongeren vriend Schüller! Oude vrienden moet de mit-

Mr. J. Pauw
6.7.61
Opstellen

Hoornt 6 Peter 62

Bellettelles!

Saturday 6. und ik aangen aam, verstuort door het publieke exemplaria, met twee exemplaria, van dr. Von Quichot. Ook ontving ik reeds van Rotterdam en Leiden, de briefen der goede ontvanger, en van deren, en quen een zeer vereerde dankbe- truiging. Ontvang ook bij deze mijnen hartelijkhen dank voor de zoo naauwkeurige vervulling van alle mijne Wenschen! Het boetje liebes heerig niet, zoo als men trouw van uw uitgaven gewoon is. Suidi is ook de goedkeuring daarover te Leiden en te Rotterdam. Het zoi. paaije totelblad en de matige winkelprijs zullen, dezen en gemen en uitloschen. Menig patient versmaadt de generende pilten, als ze in zout hout zijn geweeld, maar slukt ze gelooft, als ze met goud of zilver spijkers. Ennuw niet dacht voor solide stiedie, solide taal, letter en geschiedhende raamt zeer af, zowals den niet botloof te zeggen, maar heb toch nog al goeden moed.

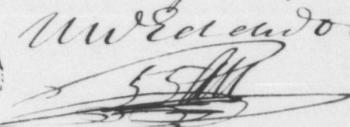
Ik geloof niet, dat het voor gevraagd
is, om exemplaren van uitgaven aan
de redactie, der Tijdschriften, te zenden.
Zij komen mij alleen onder het oog
binnen de Treur Precausent. In de
K. Lbode was mij de aankondiging
van een geleerde hand toegevoegd, maar
door de slaking van dit bloed, welke de
Zos betreurt, is dit vervallen!

Van mijne copy Bilderdijk wordt
door U het bezit bijeind. Ik kan uits
denken, dat g' van mijne gebrabbel
derer kleine opstellen ook hetzelfde
wilt? Het copyrecht is ter uwer beschik
king.

Nogmaals dank voor de vaderlijke
verpleging van mijn papieren kind.
Met de meeste hoogachting blijft
Uw dienst.

NED.

LETTERK

P.S. uw brief mocht van drie exempla
riën, maar uw bedienende heeft
er maar twee ingepakt.

Met genoegen las ik de uitmonnende
aankondiging van Prof. de Vries in
K. Lbode over de
Sacraalata.

By gelegenheid ontving ik gister
ane madere lijst voor u te geven.

Op blz 120 "haloas" een zige drukfeil blijven
staan. Daar in de "Corrigans" voor "E. & en